

**Šveitsi-Eesti koostööprogrammi toetusmeetme „Sotsiaalse kaasatuse toetamine“
programmikomponent „Kultuuriline ja keeleline lõimumine“**

Tegevus nr 5 „Meediapädevuse koolituste pakkumine“

Partner: Eesti Rahvusraamatukogu

1. Tegevuskava perioodiks: 01.06.2024 – 31.12.2025

2. Tegevuste kirjeldus¹

2

Tegevuse “Meediapädevuse koolituste pakkumine” eesmärgiks on meediapädevuse programmi väljatöötamine ja elluviimine ning õppe- ja teabematerjalide loomine.

Sihtrühm on eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed, kuid tegevustesse on kaasatud ka eesti emakeelega inimesed, näiteks raamatukogude ja kogukonnakeskuste töötajad, keda koolitatakse, et nad viiksid ellu tegevusi sihtrühmale. Samuti on oluline lõimumise aspektist, et osalejate hulgas oleks võimalusel nii eesti kui ka muu emakeelega inimesi.

2024. aasta eesmärk on projekti ettevalmistamine: luuakse projekti töörühm rahvusraamatukogus, määratletakse sihtrühm, kaardistatakse ja analüüsitakse sihtgruppide hetkeolukorda ja vajadusi. Sellele järgneb tegevuskava koostamine ja vajalike tegevuste alustamine nagu partnerite otsing (digi- ja meediapädevuse eksperdid), raamatukogude ja kogukonnakeskuste vajaduste ja võimaluste analüüsimine jm.

Osaletakse Euroopa Päeval Narvas, Põhjamaade nädalal Narva Keskraamatukogus, Harjumaa raamatukogude koolituspäeval, Eesti raamatukogujuhtide suurel koosolekul.

Raamatukogude ja kogukonnakeskuste töötajaid kaasatakse Meediahariduse aastakonverentsile. Projekti tutvustatakse ja vahetatakse kogemusi Riias, Baltic Centre for Media Excellence korraldatud üritusel.

Koostöös digi- ja meediapädevuse ekspertidega kaardistatakse olemasolevaid õppematerjale. Algab raamatukogude ja kogukonnakeskuste töötajate koolitusprogrammi ja õpiku koostamine,

1

Kirjeldada tegevuste, sh kommunikatsiooni tegevuste eesmärki, läbiviimist ja oodatavat tulemust tegevuskava aastal.

teenuste kujundamine ning visuaalse identiteedi loomine, valitakse projekti nimi “MeediaRadar”. Luuakse projekti alamleht rahvusraamatukogu kanalites.

2024 aastal projekti heaks töötavad:

Projekti juht 1,0 koormusega;

Meediapädevuse spetsialist 0,4 koormusega;

Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuste juhtivspetsialist 0,3 koormusega;

Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu juhatataja 0,1 koormusega;

Haridusteenuse juht 0,1 koormusega;

Disainijuht 0,1 koormusega.

2025. aastal toimetatakse ja kirjustatakse kakskeelne meediapädevuse õppematerjal “Kuidas orienteeruda infokülluses”, mis toetab koolitajaid ja korraldajaid koolituste läbiviimisel. Toimuvad esimesed kohtumised ja seminarid raamatukogudega Harjumaal ja Ida-Virumaal.

Lõppsihtrühmale (eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed) valmivad harivad ja meelelahutuslikud materjalid ja lühiprogrammid. Alustatakse projekti kommunikatsiooni lõppsihtrühmale eesmärgiga tutvustada rahvusraamatukogu meediapädevuse alaseid tegevusi. Osaletakse Euroopa päeval Narvas, Riigikogu avatud uste päeval ja Muuseumiööl. Uudiseid projekti kohta jagatakse RaRa ja partnerite (Euroopa Komisjon, Haridus ja Teadusministeerium, Riigikantselei, Tartu Ülikool) infokirjades. Eesmärk on anda sihtrühmale teada, kuidas raamatukogu saab aidata tõenduspõhise infoni jõuda ja olla usaldusväärne teabeallikas. Rahvusraamatukogu eksperdid nõustavad, kuidas digitaalses maailmas valeinfot ära tunda, vältida petturite ohvriks langemist ja eristada fakte väljamõeldisest. Kogutakse koolitustest huvitatute kontakte, et ürituste kohta edaspidi infot jagada.

Toimub välislähetus Horvaatiasse, mille käigus laiendatakse kontaktide võrgustikku meediapädevuse ja mõjutuspsühholoogia ekspertide ringkondades ning vahetatakse kogemusi teiste riikidega. Reisi käigus toimub ka esinemine posterettekandega rahvusvahelisel raamatukogude konverentsil LIDA (Libraries and Information Institutions in the Digital Age). Konverentsi teemaks on “Navigeerimine murrangulisel ajal: ebakindluse aktsepteerimine, usaldusväärse tagamine”.

Projektile luuakse mitmekeelne veebileht, mis tagab mugava ligipääsu digi- ja meediapädevuse teemalisele informatsioonile nii sihtrühmale kui ka tuleviku koolitajatele.

Koolitajatele ja korraldajatele luuakse meediapädevuse võrgustik, et soodustada omavahelist suhtlust ning toetada ürituste läbiviimist. Pakutakse nõustamist meediakirjaoskuse arendamiseks ja ürituste korraldamiseks.

Luuakse partnervõrgustik meediavaldkonnas tuntud inimestest, kes võiksid tegutseda kogukonna käivitajatena, viia läbi meistriklasse, tutvustada Eesti meediat ja selle toimimist.

Raamatukogude ja kogukonnakeskuste kolleegid, kes on projektiga seotud, saavad võimaluse osaleda Meediahariduse aastakonverentsil 23.10.2025, kuhu on kaasatud ka Šveitsi partner.

Raamatukogudes ja kogukonnakeskustes toimuvad esimesed üritused sihtrühmale.

2025 aastal projekti heaks töötavad:

Projektijuht 1,0 koormusega;
 Meediapädevuse spetsialist 0,4 koormusega;
 Sotsiaal- ja humanitaarteaduste infoteenuse juht 0,3 koormusega;
 Sotsiaalia ja humanitaaria infokeskuse juhataja 0,1 koormusega;
 Haridusteenuse juht 0,1 koormusega;
 Disainijuht 0,1 koormusega
 Veebilehe toimetaja 0,1 koormusega.

Tabel³ 1. Tegevuste ajakava

Tegevus	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev tegevuskava perioodil
1. Tegevus 1. Töörühma loomine	06.2024–08.2024
1.1. Rahvusraamatukogu töörühma loomine	06.2024–07.2024
1.2. Ekspertide kaardistamine ja kaasamine	06.2024–08.2024
2. Tegevus 2. Sihtrühma tundmaõppimine ja olukorra hindamine	08.2024–10.2024
2.1. Süvaintervjuud raamatukoguhoidjate ja inimestega, kes töötavad sihtrühmaga. Persoonade loomine	07.2024–08.2024
2.2. Sihtrühma vaatlemine avalikel üritustel	07.2024–10.2024
2.3. Testimine, loengute läbiviimine sihtrühmale	10.2024–03.2025
3. Tegevus 3. Partnerluse loomine raamatukogudega	09.2024–12.2025

³ Tabelitesse lisada ridu vastavalt vajadusele. Tegevuste loetelu peab toetama indikaatorite täitmist.

3.1. Infokirjad, kuulutused, artiklid, sotsiaalmeedia	09.2024–12.2025
3.2. Kohtumine raamatukogude juhatajatega, personaalsed kohtumised	10.2024–12.2025
4. Tegevus 4. Õppeprogrammide väljatöötamine, tegevuste arendamine: raamatukogudele, kogukonnakeskustele ja ka sihtrühmale	09.2024–12.2025
4.1. Kohtumised rahvusraamatukogu töörühma ja välisekspertidega. Koolituste väljatöötamine	09.2024–01.2025
4.2. Õppematerjali koostamine ja kirjastamine (Meediaradari õpik “Kuidas orienteeruda infokülluses”)	09.2024–02.2025
4.3. Mitteformaalset haridust toetavate tegevuste (programmid, koolitused, üritusteformaadid) ja materjalide (raamat, trükised, mängud) väljatöötamine sihtrühmale. Õppematerjalide tootmine või kirjastamine.	02.2025–12.2025
4.4. Šveitsi-Eesti koostööprogrammi MeediaRadari projekti teavitustegevus ja kogemuste vahetamine välismaal: esinemine posterettekandega rahvusvahelisel raamatukogude konverentsil Horvaatias.	05.2025
4.5. Populaarteadusliku õppematerjali koostamine ja kirjastamine sihtrühmale. Soomekeelse õpiku adaptatsioon.	02.2025–10.2025
4.6 Psühholoogia ja andragoogika koolituse väljatöötamine raamatukogudele koostöös välisekspertidega	10.2025–12.2025
5. Tegevus 5. Projekti tugiteenuste arendamine ja loomine	08.2024–11.2025
5.1. Visuaalse identiteedi loomine	08.2024–12.2024
5.2. Projekti alamlehe loomine RaRa veebilehel	08.2024–09.2024
5.3. Projekti veebilehe loomine	07.2025–10.2025
6. Tegevus 6. Projekti raamatukogude ja kogukonnakeskuste töötajate võrgustiku arendamine, tegevuste elluviimine	10.2024–31.12.2025
6.1. Koolituste, loengute ja konsultatsioonide läbiviimine	03.2025–12.2025
6.2. Meediahariduse konverentsi korraldamine ja läbiviimine	04.2025–11.2025
7. Tegevus 7. Üritused ja tegevused sihtrühmale	04.2025–12.2025
7.1. Teavitustegevus ehk ühiskonna teavitamine projektist otseturunduse ja avalike suhete kaudu. Digi- ja meediapädevuse haridustegevuste läbiviimine ja infomaterjalide jagamine suurüritustel, mis on suunatud eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele.	04.2025–31.12.2025

7.2. Ürituste korraldamine rahvusraamatukogus	05.2025–09.2025
7.3. Üritused kogukonnakeskustes	10.2025–12.2025

Tabelis välja toodud tegevused haakuvad TRT tegevusega 3.5.3.1, välja arvatud tegevused 4.2, 4.3, 4.5 mis haakuvad TRT tegevusega 3.5.3.2.

2. Tegevustega seotud näitajad⁴

2.1. Väljundnäitaja (näitaja kood 1.4): meediapädevuse programm on käivitatud

Indikaatori kood ja nimetus	Mõõtühik	Sihttase	Tegevuskava aastal planeeritud sihttase	Selgitus
OPI 1.12: Loodud materjalikomplektide arv	arv	1	1	Aasta alguses valmib eesti- ja venekeelne õpik koolitajatele “Kuidas orienteeruda infokülluses”. Aasta lõpus - teabetrükis, digi- ja meediamaaailma juhend.
OPI 1.13 Programmis osalevate raamatukogude ja kogukonnakeskuste	arv	70	20	Asutused mille esindajad, on läbinud MeediaRadari digi-ja

⁴ Tegevustega seotud näitajate kohta on selgitav teave TRT lisas 1 “Tegevuste tulemusraamistik ja näitajad”

arv				meediapädevuse koolituse (6-7 tundi).
OPI 1.14 Programmis osalemise kordade arv	osalemis- kordade arv	3000	70	Eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed.

2.2 Vahetu tulemus (näitaja kood 1a): kehtestatud protsessid võimaldavad eri keele- ja kultuuritaustaga inimestel Eesti ühiskonnas aktiivsemalt osaleda

Indikaatori kood ja nimetus	Mõõtühik	Sihttase	Tegevuskava aastal planeeritud sihttase	Selgitus
OCIM(a) 1.1 Protsessid (teenuse loomise esimene etapp: meetodid, materjalid, küsitlused jm) on läbi arutatud erinevate partnerite ja sihtrühmadega	protsent	100% teenustest	75%	Teenusi arendatakse ka tulevikus. 2024. aastal toimuvad fookusgrupp ja süvaintervjuud asutustega.
OCIM(a) 1.2 Teenused on loodud ja sihtrühmale kättesaadavad	protsent	100% teenustest on loodud ja kättesaadavad	25%	Sihtrühmal on juurdepääs tegevustele internetis, nad saavad

				liituda meililistiga, leida kirjandust digi- ja meediapäde vuse teemal, kuulata taskuhääling usaadet, osaleda üritustel, mis ei toimu regulaarselt.
--	--	--	--	--

* protsent arvutatakse aruandlusperioodil tegevuskavas kokkulepitud teenustest

2.3. Vahetus tulemus (näitaja kood 1b): eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed saavad Eesti ühiskonnas aktiivsemalt osaleda.

Indikaatori kood ja nimetus	Mõõtühik	Sihttase	Tegevuskava aastal planeeritud sihttase	Selgitus
OCIM(b) 1.1 Osalejate protsent, kes on väitnud, et nad on tegevustega rahul ja et nad on omandanud teadmisi aktiivsemaks osalemiseks Eesti ühiskonnas	protsent	75%	75%	75% tagasisidele vastanud osalejatest
OCIM (b)1.2 Teenused on kättesaadavad	jah/ei	jah	Jah (osaliselt)	Loodud mitmekeelne veebileht. Veebis

veebis				kättesaadavad haridusmaterjalid (õpik, veebiviktoriin, trükised).
--------	--	--	--	---

2.4. Tulemus (näitaja kood 1): eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed osalevad aktiivselt Eesti ühiskonnas.

Indikaatori kood ja nimetus	Mõõtühik	Sihttase	Tegevuskava aastal planeeritud sihttase	Selgitus
OCIN 1.1 Nende osalejate osakaal, kes on väitnud, et pärast teenuste kasutamist osalevad nad rohkem kultuurielus või nende kontaktide arv eestlastega on suurenenud või nende positsioon tööturul on paranenud	protsent	50%	50%	Raamatukogude töötajad hindavad olukorda nende kogukonna keskustes.
OCIN 1.2 (MIGR_CI_1 Core Indicator) Uutes või laiendatud sotsiaalse ja majandusliku lõimumise meetmetes osalevate	osalemis- kordade arv	3000	50	Migrandid ja rahvusvahelise ning ajutise kaitse saajad.

migrantide ja sunniviisiliselt ümberasustatud isikute arv				
--	--	--	--	--